

“Syndikalistisk stridstaktik”

John Andersson, 1932, från SUF:s tidning Storm
Gratis texthäfte till öppen diskussionsträff för alla intresserade
på India Däck 18.00 4/3 2009

Arbetarnas kamp måste vara rörlig och anpasslig. Den bör jämt och ständigt stå i kontakt med det levande livet, måste vara ett uttryck för livet självt. Den får ej stelna i formerna, måste taga det uttryck, den form, som förhållandena vid varje särskilt tillfälle nödvändiggör. Som en följd därav måste kampmetoderna växla. Olika situationer fordra i många fall olika kampvapen. Detta måste alltid uppmärksammas. Sverges Arbetares Centralorganisation (S. A. C.) säger ju även i sitt taktikuttalande, att ”det gives inget universalmedel, som absolut är segerbringande i striden, vid vilket som helst tillfälle, varken den spontant, snabbt iscensatta strejken eller obstruktionen eller sabotage eller andra förhållanden vid varje speciellt tillfälle, om ett av dessa medel eller flera i förening skola tillgripas, och det bör tagas under noggrant övervägande, vilket som vid varje tillfälle är det lämpligaste”.

Strejk

Strejken har hittills varit arbetarnas huvudsakliga kampvapen. Det har för dem varit så naturligt att använda detta vapen. Ha icke arbetsköparna förmått att betala ordentliga löner eller införa andra förbättringar på arbetsplatserna, har det legat så nära till hands att nedlägga arbetet eller med andra ord förklara strejk. Strejkvapnet har dock i många fall försämrats. Blivit slött och mindre givande. Orsaken därtill är, att arbetarna missbrukat detta vapen i en ganska stor utsträckning. De ha icke förstått att giva strejken den form, som varit nödvändig, att sätta in densamma mot lämplig punkt och vid passande tillfälle. De bindande avtalen ha därvidlag varit till stor nackdel. Avtal, som måste sägas upp långt i förväg giva arbetsköparna möjligheter att göra de förberedelser, som för dem äro nödvändiga. De kunna då under uppsägningstiden fullborda leveranserna, åtminstone de brådsakande, skaffa strejkbrytare, som äro färdiga att upptaga arbetet, när strejken börjar samt på annat sätt vidtaga de åtgärder, som för tillfället äro lämpliga, för att därmed undergräva strejkens effektivitet och möjligheter. Avtalen lägga även många gånger hinder i vägen för sympatistrider. De avtalsbundna arbetarna äro ofta förhindrade att solidariskt genom handling bispringa kämpande kamrater. Organiseringen efter fackliga linjer,

varigenom arbetarna isolera sig från varandra, är även en av orsakerna till bristande gemen kamp och solidaritet. Det organiserade förräderiet är en given följd, av dessa förhållanden. Detta förräderi, som är den mest osympatiska företeelse inom den ekonomiska kamprörelsen, har under gångna tider tillfogat arbetarna stora bakslag.

Redan SAC:s konstituerande kongress år 1910 hävdade nödvändigheten utav att revolutionera strejkrörelsen. I det manifest, kongressen utsände, framhäves bl a att ”strejkens karaktär måste vara revolutionär och samhällsomstörtande, den får icke inskränka sig till enbart en de korslagda armarnas strid, ty den tiden är länge sedan förbi, då det var tillräckligt att kasta spaden och hyveln åt sidan blott och sedan föreskriva resp. Arbetsgivare arbetsvillkoren. Strejktider få av arbetarna icke fattas som tider av sysslolöshet, utan måste strejkerna läggas helt annorlunda och arbetarna veta att i alla riktningar utnyttja de chanser, som stå dem till buds i deras egenskap av producenter.”

För att en strid skall ha möjligheter att lyckas, är det till fördel, att densamma kommer till stånd utan någon lång uppsägningstid. Därigenom förberedes inte motparten långt i förväg, vilket senare gör att motåtgärder från det hållet hinna vidtagas, vilka bryta udden av arbetarnas stridsvapen. Det gäller även för arbetarna att så rikta sin kamp, att de punkter träffas, varå arbetsköparna äro ömtåligast.

Då arbetarna således måste tillse, att stridens spets så vitt möjligt riktar sig mot arbetsköparnas svagaste punkter, är det även nödvändigt, att vederbörande arbetare mycket noga studerar kapitalismens ställning, rekognoscerar terrängen. Detta förutsätter ingående industriella studier. Industriens läge, avsättningsmöjligheterna av produkterna på världsmarknaden, prispolitiken, industriernas förgrening o. dyl. Eller med andra ord, allt som kan vara till ledning vid bedömandet av en strids möjligheter och var den bör sättas in.

För att bevara möjligheterna att kunna gå till kamp vid lägliga tillfällen, är det nödvändigt att undgå att klavbinda sig med avtal under bestämda perioder. De kamrater finnas, som anse det vara nödvändigt med frontändring i detta avseende för att därmed bereda

möjligheter att komma till tals med arbetsköparna om arbetsförhållandenas ordnande. För min del anser jag dock att man därmed givit de på viss tid bindande avtalen för stor betydelse. Avtalen mellan arbetsköpare och arbetare äro endast liksom lagarna en reflex från det verkliga livet utanför, i detta fall den energi och den verksamhetslust, arbetarna ute på arbetsplatserna nedlägga för sina intressen. Det är där den utslagsgivande kampen föres, ej vid förhandlingsborden.

Organiserat förräderi måste i största möjliga utsträckning undvikas. Som en följd därav måste sympatistriderna mera än tillförne tillämpas. Vid varje strid måste således tillses, att angrepp sker på varje punkt, där vederbörande arbetsköpare kan träffas. Ett intimt samarbete måste inledas med alla de arbetare, som kunna komma i åtanke vid en eventuell sympatistrid, och detta samarbete bör då helst knytas före konflikten. Inte vänta tills konflikten redan är ett faktum.

De sympatistridande böra även, om möjligt samtidigt föra fram självständiga krav om förbättringar av löner och arbetsförhållanden. Därigenom att detta sker, blir sammanhållningen starkare och de sympatistridande gå till kamp med större energi, då de veta att striden inte endast förses av solidaritet för andra utan även till egen fördel. Vi behöva endast i detta sammanhang påpeka svårigheten en lågt betalad arbetaregrupp ut i sympatistrid för en högre betalad grupp, om inte samtidigt striden insättes för att förbättra egna arbetsvillkor. För övrigt böra arbetarna och deras organisationer mera än hittills anstränga sig för en utjämning av lönerna arbetarna emellan. Lika löner bidra mera än annat till solidarisk samverkan och kamp. Naturligtvis menas därmed, att de som äro lägst avlönade skola hjälpas upp och inte tvärtom.

De långa striderna måste undvikas i största möjliga utsträckning. Situationer kunna visserligen inträffa under striderna vilka göra det till en plikt för arbetarna att håll ut i en strid under en lång tid, men detta bör icke göras till regel. Syndikalisterna har mera än andra grupper hävdad detta och S.A.C:s taktikuttalande framhålles bl. a, att "strejken bör icke göras till månadslångt svältkrig, men bör återtagas organiseras på fördelaktigaste sätt, om man ser, att det icke finnes utsikt till att vinna något med den öppna strejken. Därmed bör man dock icke uppgiva kampen men efter återgången föra den in på arbetsplatsen."

Därmed menas sabotage, obstruktion, register m. fl. vapen. Dessa skola behandlas i det följande.

Sabotage

Sabotage är en värdering av arbetskraften, en värdering, som arbetarna själva verkställa. Därvidlag tillämpa de endast samma metoder, som arbetsköparna, ty dessa värdera ju sina varor, kläder, skodon, matvaror, ja allt, de ha att avyttra. Varje vara åsättes ett pris. Detta måste kunden betala. Vill kunden t. ex. köpa ett par skor för 20 kronor, får han endast ett par skor, värderade till det priset. Lämna kunden endast 15 kronor, får han ett par av sämre kvalité. Så är det även med alla andra varor. Kunden får en vara allt efter betalningen. Stor betalning, bra vara. Liten betalning, dålig vara.

Det är just samma värdering, som arbetaren tillämpar under sabotage. Arbetaren värdera sin arbetskraft, den enda vara de ha att sälja. Betalar kunden, arbetsköparen, ett dåligt pris, så lämnas ett dåligt arbete, men vid bättre lön,

bättre arbete. Eller med andra ord, arbetskraft lämnas i förhållande till den lön, som betalas.

Sabotage bygger för övrigt på samma ekonomiska princip som strejken, nämligen att tillfoga arbetsköparna ekonomisk skada för att därigenom tvinga dem att böja sig och bevilja arbetarnas krav.

Sabotage kan taga olika former. Långsamt arbete är en av dem. "Men", säger någon, "detta går för sig vid tim- eller veckolönsarbete men inte vid ackordsarbete". Arbetas långsamt förlorar ju arbetaren, han får mindre lön, och blir arbetsköparen ej träffad. Anmärkningen kan förefalla riktig och det är även i viss utsträckning, ty det är naturligtvis svårare att under ett ackordssystem, där icke timlönen är garanterad, arbeta långsamt.

Arbetarna förlora långsamt arbete under ackordssystem. Javisst, men så göres ju även under strejk. Trots att arbetarna veta att de under en strejk förlora avlöningar, tillgripa de ändå strejkvapnet. Varför? Jo, därför att med strejken tro de sig framskapa bättre förhållanden för framtiden och då gör man gärna förlusten för tillfället. Samma förhållande med sabotage. Arbetarna kunna även då förlora för tillfället men striden gäller förbättringar i framtiden. Och för dessa är det värt att offra en del. En annan form av sabotage är bra utfört arbete. Även på det kunna arbetsköparna kunna förlora en del.

Det är som bekant tämligen vanligt, att arbetarna av arbetsköparna förständigas att fuska undan med arbetet, använda litet och dåligt material, för att vederbörande arbetsköpare skall förtjäna så mycket som möjligt på arbetet. Om arbetarna under sådana förhållanden utföra ett noggrant och välgjort arbete, medför detta förluster för arbetsköparna.

Sabotage kan även rikta sig mot den maskinella arbetskraften utan att denna tager någon skada. Endast en bromsning av arbetstempot. Man har sagt om oss syndikalister, att vi med vårt sabotage vilja slå sönder maskiner och redskap. Ingenting är dock oriktigare än detta påstående, ty även om sabotage någon gång av oförstånd någon gång har tagit den formen, så mena vi ej med sabotage förstörelse. Maskinerna äro ej våra fiender, utan arbetskamrater och kamrater slår man ju ej sönder. Maskinerna måste göras solidariska med sina skötare och detta måste särskilt ses till vid varje strid.

Före varje strids början böra arbetarna överväga, om inte en lämplig portion sabotage är utmärkt medicin att använda för att därmed i tid hindra strejkbryteriet. Varje arbetar kan nämligen mer eller mindre göra sin maskin solidarisk när strid börjar. Vissa åtgärder kunna vidtagas med maskineriet som göra det svårt, ja kanske omöjligt för eventuella strejkbrytare att få det samma igång. Eller med andra ord, maskineriet blir solidariskt med de stridande arbetarna.

Sabotage fordrar naturligtvis medvetna klasskämpar. Revolutionärt vakna, som veta vad de vilja och även vilja vad de veta.

I varje fall måste kampvapnet sabotage göras mera känt bland arbetarna, särskilt nu, när det i större utsträckning än förut är nödvändigt att föra kampen på arbetsplatserna på grund av den genomförda avtalslagstiftningen.

Obstruktion

En annan av syndikalismens kampmetoder är obstruktion. Visserligen kan man säga, att det är en av sabotagens former, långsamt och välgjort arbete, men har

obstruktionen utvecklat sig till ett speciellt vapen. Särskilt har denna kampmetod vid ett flertal tillfällen använts i Österrike och Italien med lyckliga resultat för arbetarna. Som förut nämnts, har det oriktigt påståtts, att sabotage är förstörande av varor och maskiner. I varje fall anse många, att sabotage är en olaglig kampmetod. Om nu sabotage skulle betyda olaglighet, så är dock obstruktion motsatsen. Man kan istället säga, att obstruktion är ett så till ytterlighet gående lagligt vapen, att de maktavande icke vilja, att arbetarna skola vara så lagliga.

Obstruktion går ut på, att vederbörande arbetare under sitt arbete följa alla gällande, möjliga och omöjliga paragrafer och reglementen. Genom att dessa noggrant följas, blir arbetet försenat med ty åtföljande svårigheter för den part, emot vilken arbetarna föra kampen.

Det är särskilt arbetarna vid post, telegraf och telefon, vid järnvägarna och tullen i Österrike och Italien, som använt dessa metoder.

Label

Label - vapnet är, kan man säga, bojkottens motsats. Medan man genom bojkotten riktar en maning till arbetarnas solidaritetskänsla att inte köpa de varor, mot vilka bojkotten är riktad, är det Label - vapnets uppgift att peka på vissa varor, vilka kunderna manas till att köpa. Label är ett organisationsmärke. Det åsättes de varor, som äro tillverkade av organiserade arbetare och under organisationsmässiga förhållanden.

Dessa varor, försedda med Label-märke, uppmanas arbetarna att vid behov i främsta rummet köpa. Och om denna uppmaning följes, betyder detta oändligt mycket, ty arbetarna köpa de flesta varorna. Inte därför att de äro rikast utan därför att de äro de flesta kunderna. Varje arbetares små inköp bli tillsammans väldiga varumängder. På detta område kämpa således arbetarna som kunder, förbrukare av varor. Label är säkerligen av stor betydelse, om arbetarna överallt, när varor köpas, först såge efter om Label-märket funnes, innan köp avslutades. Fanns inte detta, gjordes ingen affär. Genom arbetarnas massor tvingades därigenom arbetsköparna att begära, att Labelmärken åsättas varorna, men för att erhålla sådana, måste organisationens och arbetarnas krav beviljas.

Register

Register kan kort och gott betecknas som ett medel för kontroll på arbetsplatserna, båda vad det gäller löner och arbetsförhållanden i övrigt samt förmedling av arbetskraften.

Idén om registret tog först fast form här i Sverige i och med den konferens, som de syndikalistiskt organiserade anläggningsarbetarna höllo i Gävle år 1913. I ett uttalande, som denna konferens gjorde, säges därom bl.a: "Som medel för avskaffandet av den rådande konkurrensen, som alltjämt gör sig gällande och är en frukt av kontrakt- och entreprenadsystemet, böra de olika Lokala Samorganisationerna (L.S.), efter den av konferensen uppställda grundprislistan, vid varje anläggning (arbetsplats) söka upprätta ett register (statistikråd) vars uppgift bör vara att omhändervar arbetets antagande och fördelning efter syndikalistiska principer, så att ej den ene arbetaren, som nu år fallet, underbjuder den andres priser."

Detta uttalande är inte särdeles utformat, men det var ju de första stappande stegen, och all början är som

bekant svår. Men det var dock ett ord i rätt tid, ett medel, med vars hjälp det var möjligt att förhindra de vidriga arbetsförhållanden som då i många fall gjorde sig gällande inom denna bransch.

På anläggningen rådde en ohygglig konkurrens. När ett arbete skulle utföras, en tunnel sprängas eller en skärning påbörjas, underbjödo lagen och basarna varandra i priser vid inläggandet av anbudet. Detta medförde helt naturligt att lönerna pressades ned trots att arbetsintensiteten steg ohejdat.

Registret satte stopp för denna konkurrens. På varje ort, där syndikalisterna kontrollerade arbetsplatsen, upprättades en registerkommitté med en representant för varje arbetslag. Och inom den samma tillsattes en statistikförare, vilken i en registerbok införde de uppgifter som lämnades från lagen om priser, förtjänster, arbetsart, behovet av arbetskraft o. dyl. Därigenom erhöles en fullständig kontroll, en överblick över de förhållanden, som gjorde sig gällande på arbetsplatserna.

Sedemera har idén med registret utvecklats. Inte endast till att vara ett vapen i kampen för högre avlöning, fördelning o. dyl, utan även till ett första steg i strävandena att få ett grepp om själva produktionslivet och därmed kontrollen och bestämmanderätten över detsamma.

I ett uttalande på en syndikalistisk konferens i Gävle år 1920 för trävaruindustriarbetarna framfördes särskilt detta i följande klara uttalande, vilket för övrigt är ett av de bästa uttalanden, som någonsin gjort i denna fråga: "Registret utgör det första grundläggande initiativet till den arbetarkontroll, genom vilken arbetarna skola bli i tillfälle att under självansvar och ständigt vidgad självverksamhet, skapa sig nödiga moraliska, ekonomiska, tekniska och organisatoriska förutsättningar att själva övertaga varuutbytet.

I Detta syftemål böra arbetarna på varje plats och inom varje industri tillsätta registerkommittéer bestående av ett nödigt antal statistikförare med uppgift:

1. Att upptaga primäruppgifterna till en fullständig löne- och arbetsstatistik, vilken avses att utvecklas dithän, att den skall kunna bli grundläggande vid fastställande av lönebestämmelserna, prisbildningen, fördelningen av arbetet och regleringen av produktionen och varuutbytet.
2. Att i organisationens tjänst på basis av uppställda lokalprislistor, undersöka arbetsförhållandena och inkomma med förslag till minimiarbetspriser, samt se till att dessa arbetspriser ej förbises eller underbjudas.
3. Att handhava och reglera förmedlingen av arbetskraften med hänsyn till den vid varje tillfälle rådande tillgången och efterfrågan på arbete, varvid arbetarna således skola anlita registerkommittéerna som förmedlare av sin arbetskraft, och slutligen
4. Att i enlighet härmed genom obligatoriska rapporter stå i ständig kontakt med industrifederationerna och i samråd med dessa förbereda och planlägga arbetarnas övertagande av ledningen av produktionen och varuutbytet."

Som man finner av detta uttalande, är registrets uppgift tvåfaldig: dels kontroll och kamp på arbetsplatserna i nuet och dels förberedelser för produktionsmedlens erövrande åt arbetareklassen och därmed socialismens genomförande.